

اداره حفاظت محیط زیست شهرستان کاشان

نشانی: کاشان، میدان جهاد، بلوار شهید علی معمار، کد پستی: ۸۷۱۴۹۴۱۱۱۸، تلفکس: ۵۵۵۴۸۸۸۵، تلفن: ۵۵۵۴۸۸۸۵-۶

پست الکترونیک: kashandoe@yahoo.com

نشانی وبسایت: kashandoe.ir دارای کانال تلگرام t.me/kashandoe

مشخصات شهرستان کاشان :

مشخصات شهرستان:

وسعت شهرستان کاشان : حدود ۴۴۱۰ کیلومتر مربع

جمعیت : حدود ۴۰۰ هزار نفر

تعداد شهرها: ۷ شهر (کاشان ، قمصر ، نیاسر ، مشکات ، کامو و چوگان، جوشقان قالی ، برزک)

تعداد روستاها : ۵۶

تعداد صنایع : ۹۰۰

تعداد معادن: ۸۰ پروانه بهره برداری معدن

شهرستان کاشان یکی از قدیمی ترین و تاریخی ترین شهرستان های استان اصفهان به شمار می آید که از روستاهای توریستی و مناطق کویری و طبیعی زیادی برخوردار است . نیاسر و قمصر و برزک که از معروف ترین مناطق توریستی و پرورش گل و گلاب گیری ایران به شمار می آیند، در این شهرستان واقع شده اند . در فصل گل این مناطق دارای مناظر بسیار بدیع و زیبا می شوند و اهالی به یاری موسسات و ارگان های توریستی با راه اندازی جشنواره های محلی از خیل بازدیدکنندگان پذیرایی می کنند .

غارنیاسر کاشان یکی از معدود آثار باستانی و طبیعی است که از مهم ترین جاذبه های منطقه به شمار می آید . این غار یکی از عجایب و نوادر آثار باستانی است که در حدود ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ سال قبل در کوه کرکس و بر فراز تپه های آهکی مشرف بر نیاسرکاشان و احتمالاً با مقاصد آیینی و مذهبی به صورت تونل سنگی و پر پیچ و خم با ابزار ابتدایی کنده شده است.

شهرستان کاشان یکی از کهن ترین سکونت گاه های ایران است که آثار کهن فرهنگ و تمدن انسانی یافته شده در آن، این مطلب را تایید می کند. آثار به دست آمده از تپه سیلک کاشان نشان می دهد که در حدود ۶۵۰۰ هزار سال پیش در این منطقه مردمی زندگی می کردند که ابزار سنگی و استخوانی می ساختند. پرازش ترین اثری که از این دوره به جای مانده، دسته چاقویی است از استخوان که به شکل یک انسان در حال ستایش تراشیده شده است.

نخستین سفال های منقوش که به هزاره پنجم پیش از تاریخ تعلق دارد، در تپه های سیلک کاشان به دست آمده است .همچنین در بین نمونه های کشف شده از سیلک سفال های قرمز رنگی نیز به چشم می خورد که دارای تزییناتی به صورت لکه های سیاه و دودی است . قدمت هنر سفال گری را در این شهرستان از آثار باقی مانده از آن دوران می توان یافت . سفال هایی با نقش های سیاه رنگ از ۴۳۰۰ سال پیش از میلاد مسیح و سفالهایی با نقش های سیاه و برجسته از ۳۸۰۰ سال پیش از میلاد باقی مانده است

که قدمت این صنعت را نشان می دهد. علاوه بر این از ۶۲۰۰ سال پیش ابزار مسی باقی مانده است که نشانگر دیرینگی این صنعت در این شهرستان می باشد. همه آثار بر جا مانده از دوران پیش از جمله قالی طرح شکاری وین درموزه هنرهای دستی اتریش، سینی نقره قلمزنی کار کاشان که در موزه زیبای شهر بوستون آمریکا نگهداری می شود، نقش ها و تصویر های زیبای بناهای عالی قاپو در اصفهان که کار استادان هنرمند کاشان است، نشانگر قدمت هنرهای دستی در این شهرستان است. امروزه در کاشان صنایع دستی متنوع و با ارزشی تولید می شود که علاوه بر مصارف داخلی از اقلام صادراتی کشور نیز به شمار می رود. از میان این صنایع دستی می توان به قالی بافی، گلاب گیری، سفال گری، کاشی سازی، قلم زنی و مسگری، قلم کاری، پارچه بافی، نقاشی، مخمل بافی، ابریشم بافی، سرامیک، صنایع فلزی، زیلو بافی، پتو بافی، آجر سازی و انواع دوخت ها از جمله: نقش دوزی، زغره در دوزی، ترمه دوزی، زری دوزی، اشک دوزی، تکه دوزی، لندره دوزی، خاتمی، گلابتون دوزی، ده یک دوزی، نقده دوزی، مروارید دوزی، سرمه دوزی، ابریشم دوزی، مروارید دوزی، پیله دوزی و شرفه دوزی اشاره کرد.

معرفی اداره حفاظت محیط زیست کاشان:

این اداره دارای بخش های محیط زیست انسانی، طبیعی، روابط عمومی و آموزش، حقوقی، دبیرخانه و بایگانی می باشد. که در ادامه به شرح وظایف آنها پرداخته می شود:

بخش محیط انسانی اداره

۱. پاسخ به استعلام های واصله
۲. پایش و نظارت بر عملکرد زیست محیطی واحدهای صنعتی خدماتی کشاورزی
۳. بررسی و پاسخگویی به شکایات زیست محیطی دریافتی
۴. شناسایی واحدهای آلاینده محیط زیست در محدوده تحت نظارت و اعلام فهرست لیست صنایع آلاینده به اداره کل
۵. ابلاغ اخطاریه، پیگیری قضایی و پلمب جهت برخورد با واحدهای آلاینده محیط زیست
۶. کنترل وضعیت آلایندهی واحدهای آلاینده و پیگیری تا رفع کامل آلودگی
۷. نمونه برداری از خروجی دودکش کارخانجات (توسط اداره کل)، پساب سیستم های تصفیه فاضلاب
۸. برقراری گشت پایش شبانه صنایع شهرستان در محورهای مختلف
۹. ملزم نمودن واحدهای صنعتی مستعد آلایندهی در شهرستان به انجام طرح خوداظهاری و ارائه گزارش آن به منظور کنترل
۱۰. الزام واحدهای صنعتی به ایجاد فضای سبز مشجر به میزان ۲۵٪ از عرصه عرصه واگذاری
۱۱. معرفی صنایعی با رویکردهای زیست محیطی ویژه در سطح شهرستان به اداره کل حفاظت محیط زیست استان جهت اهدای لوح صنعت سبز
۱۲. الزام واحدهای صنعتی بزرگ شهرستان به نصب سیستم پایش آنلاین
۱۳. پایش بیمارستان ها و مراکز بهداشتی درمانی و الزام آنها به مدیریت صحیح پسماندهای پزشکی

شهرستان کاشان به دلیل داشتن حدود ۱۵۰۰ واحد صنعتی، کشاورزی و خدماتی پس از شهر اصفهان صنعتی ترین شهر استان محسوب می شود

پرونده های موجود در این اداره بر اساس تعداد عبارتند از:

نساجی-کشاورزی-غذایی- غیر فلزی- معادن- شیمیایی- سلولزی- الکترونیک- دارویی- چرم

صنایع بزرگی چون سایپا، فولاد، سیمان، درین و استقرار چندین شهرک صنعتی فعال این شهر را از نظر لزوم توجه به مسایل زیست محیطی و پیگیری کنترل آلاینده های صنعتی در شرایط ویژه ای قرار داده است.

عمده ترین صنعت این شهر صنعت نساجی می باشد. واحدهای تولید و تکمیل فرش و ریسندگیها دارای ضایعات زیادی می باشند که در سالهای قبل به دلیل نا آگاهی صاحبان صنایع ، داخل واحد صنعتی یا نقاط مختلف شهر سوزانده می شدند که این کار موجب وارد شدن مقادیر زیادی دود و گازهای سمی به محیط زیست می شد و تبعات آن دامنگیر کلیه ساکنین شهر می گردید. اما در سالهای اخیر با پیگیریهای کارشناسی و اطلاع رسانی تا حد زیادی از تکرار چنین مواردی جلوگیری شده است.

دفع غیر اصولی پسماند نیز از دیگر مشکلات مهم شهر بوده که خوشبختانه با برگزاری جلسات کارگروه مدیریت پسماند آموزش شهروندان و همکاری موثر ارگانهای ذیربط با محوریت محیط زیست نقش بسزایی در حل این مشکل داشته است. همچنین بازدیدهای مرتبط با پسماند از واحدهای صنعتی و خدماتی انجام گرفته است

جهت پاسخگویی به کلیه استعلامات بازدید کارشناسی انجام می گیرد و سپس با در نظر گرفتن ضوابط و معیارهای زیست محیطی به مرجع استعلام کننده پاسخ داده می شود.

پایش:

مهمترین و اصلی ترین وظیفه سازمان حفاظت محیط زیست پایش صنایع می باشد.

پایش عبارتست از بازدید کلیه واحدهای صنعتی، کشاورزی و خدماتی داخل حوضه شهرستان به طور مستمر در طول سال، تهیه مستندات آلاینده (در صورت محرز بودن آن) و پیگیری تا رفع کامل آلاینده

پایش در قالب برنامه زمان بندی و بصورت مستمر انجام می گیرد و واحدهای صنعتی مورد بازدید و بررسی کارشناسی قرار می گیرند.

نتیجه پایش مداوم صنایع مشاهده مستقیم فعالیت خط تولید، بررسی وضعیت خروجیهای هوا و فاضلاب و .. که به دلیل مراجعه سرزده به واحد از هر گونه تغییر احتمالی به منظور کتمان نواقص جلوگیری می شود.

بررسی دوره ای مراکز دفن زباله نیز از جمله فعالیتهای مداوم و دوره ای کارشناسان این بخش است که منتهی به مشخص شدن مشکلات مراکز و پیگیری جهت رفع آنها و بهبود شرایط می شود.

بخش محیط طبیعی اداره

از جمله وظایف این بخش گشت و کنترل منطقه حفاظت شده، دستگیری متخلفین شکار و صید، پیگیری پرونده های قضایی، سرشماری حیات وحش منطقه، ساخت و تعمیر آبشخور در منطقه و تامین علوفه مورد نیاز وحوش در فصل سرد سال، صدور دفترچه و پروانه شکار پرنده و چهارپا، جذب همیاران افتخاری می باشد.

بخش روابط عمومی و آموزش اداره

۱. تحت پوشش قرار دادن ۲۰ هزار دانش آموز در ۱۶۰ واحد آموزشی در مقاطع مختلف در قالب اجرای طرح ملی محیط یار در مدارس شهرستان بمنظور آموزش های زیست محیطی
۲. اجرای طرح ساعتی با محیط بان در ۳۸ مدرسه حواشی منطقه حفاظت شده قمصر و برزک به منظور آشنایی دانش آموزان با تنوع زیستی منطقه، محیط بانان، شرح وظایف آنها و سختی های حرفه محیط بانی

۳. برگزاری مراسمات زیست محیطی و ایراد سخنرانی ها با موضوعات مرتبط با محیط زیست متناسب با تقویم زیست محیطی
۴. اجرای طرح بی زباله (با شعار: "از خودمان شروع کنیم") در مدارس، گروههای مختلف گردشگری و سایر شهروندان و با همکاری سمن های زیست محیطی ، شهرداری ها و شوراهای شهرها و روستاهای شهرستان
۵. ارتباط زیست محیطی مستمر و تنگاتنگ با سمن های زیست محیطی و تلاش در جهت افزایش تشکل های زیست محیطی
۶. انعقاد تفاهم نامه با سایر دستگاههای دولتی شهرستان در راستای همکاری های مشترک در زمینه های زیست محیطی

وظایف این بخش شامل موارد ذیل می باشد:

ارتباط رسانه‌ای (انجام مصاحبه ، ارسال خبر ، اطلاعیه ، پیامک ، مقاله و جوابیه به مطبوعات)
اطلاع رسانی (طرح تکریم ارباب رجوع)
تولید یا توزیع انتشارات (تهیه پوستر و نشریه دیواری ، بروشور ، بولتن)
سمعی و بصری (تهیه فیلم های گزارشی ، نمایش فیلم ، عکسبرداری و توزیع فیلم)
تبلیغات و مراسم (برگزاری آیین های دینی و ملی ، برگزاری مناسبت های زیست محیطی ، برگزاری دوره های آموزشی همایش و سمینار، برگزاری نمایشگاه و جشنواره)
خدمات کتابخانه‌ای
جلب مشارکت (مشارکت های مردمی ، مشارکت های بین دستگاهی)
آموزش و برنامه ریزی
آموزش همگانی (طرح ملی همیار محیط زیست، جلسه کارگروه آموزش همگانی).
طرح ملی همیار محیط زیست در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ با حدود ۳۰ دانش آموز تحت پوشش طرح اجرا گردید ، به مرور زمان این طرح در سطح شهرستان با حضور مستمر مربیان فعال زیست محیطی و کارشناسان آموزش محیط زیست در مدارس مشمول طرح ملی همیار ارتقا و پیشرفت چشمگیری داشته است به طوری که تعداد ۱۶۰ مدرسه و ۲۴۰ مربی و تعداد ۲۰۰۰۰ دانش آموز تحت پوشش این طرح هستند.

مشخصات سازمان های مردم نهاد:

جمعیت کویر سبز (سال تاسیس:۱۳۷۹)

جمعیت فردای سبز برزک (سال تاسیس:۱۳۹۳)

آفتاب مهرگان قمصر (سال تاسیس:۱۳۹۴)

تشکل زیست محیطی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی کاشان (سال تاسیس:۱۳۹۴)

تفاهم نامه های فی مابین اداره حفاظت محیط زیست کاشان و :

آموزش و پرورش کاشان

بسیج مهندسين مشاور

شرکت آب و فاضلاب کاشان

دانشگاه آزاد اسلامی کاشان

بخش حقوقی اداره

واحد حقوقی این اداره در دو بخش انسانی و طبیعی نسبت به پیگیری دعاوی حقوقی اقدام می نماید
روند حقوقی بخش انسانی : در صورتیکه موضوع شکایت رسیده مربوط به مسائل زیست محیطی بوده و رسیدگی به آن در حیطه وظایف این سازمان باشد پس از بررسی موضوع طی دونوبت اخطاریه رفع آلاینده با تعیین مهلت داده می شود و در صورت عدم رفع آلاینده در مهلت مقرر موضوع به مقام قضایی ارجاع داده می شود تا طبق قانون از ادامه روند آلاینده جلوگیری شود
در صورت عدم توجه یک واحد صنعتی آلاینده در خصوص رفع مشکلات زیست محیطی و کنترل آلاینده های هوا موارد براساس قانون هوای پاک به مقام قضایی منعکس و متعاقب آن حکم پلمب واحد صادر و واحد تا رفع کامل آلاینده و تایید کارشناسان اداره حفاظت محیط زیست شهرستان تعطیل می شود.

روند حقوقی بخش طبیعی : یگان حفاظت منطقه حفاظت شده قمصر و برزک ضمن برقراری عملیات گشت و کنترل نسبت به دستگیری متخلفین شکار و صید، ضبط ادوات شکار و تنظیم صورتجلسه تخلف اقدام و مراتب را جهت پیگیری حقوقی به اداره حفاظت محیط زیست شهرستان ارسال می نمایند.

بخش دبیرخانه و بایگانی:

استفاده از سیستم اتوماسیون جهت ثبت نامه های وارده و صادره همچنین ثبت مشخصات پرونده ها در برنامه Excel، آمارگیری ماهیانه دفتر اندیکاتور(در خصوص تعداد نامه های وارده_صادر_استعلام های احداث-بهره برداری صنایع و معادن_پایش بخش محیط انسانی_شکواییه ها_تعداد متخلفین و...)، جمع فیش های کارشناسی به صورت ماهیانه ، بایگانی پرونده ها از دیگر وظایف این بخش می باشد.

واحد آزمایشگاه:

آزمایشگاه این اداره در بخش شیمی آب فعالیت دارد که نمونه های فاضلاب از نظر پارامترهای آلاینده سنجش می شود و در صورت اثبات عدم تطابق با استانداردهای زیست محیطی، راهکارهای رفع آلاینده از جمله احداث تصفیه خانه ، بهسازی عملکرد تصفیه خانه و... به متقاضی اعلام می گردد.

این آزمایشگاه در صورت داشتن کارشناس شیمی و تجهیز به دستگاههای سنجش آلودگی هوا می تواند کارایی کاملتری جهت سنجش آلاینده ها داشته باشد.

جاذبه های طبیعی شهرستان

شهرستان کاشان به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود از جاذبه های طبیعی و محورهای گردشگری طبیعی بسیاری برخوردار است که از آن جمله میتوان به محورهای گردشگری طبیعی ذیل اشاره نمود:

محور نیاسر - نشلج

محور برزک - مرق

محور قمصر

محور قهرود - کامو

شایان ذکر است تمامی این محورها دارای جذابیت های طبیعی شامل: کوه های سر به فلک کشیده، پوشش گیاهی انبوه و متنوع (که در فصل بهار چشم اندازهای منحصر به فردی را بوجود می آورد)، آبشارهای طبیعی، چشمه سارها، دشت هایی مملو از باغات معطر گل محمدی و گونه های جانوری متنوع می باشد
از بین مناظر طبیعی زیبای کاشان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

دره پریان روستای دره

بیلاق مرق و آبشار زیبای آن

باغ تالار و آبشار نیاسر در کنار چشمه اسکندریه

شهر قمصر و باغات زیبا و معطر گل محمدی

شهر برزک و مناظر دیدنی گروس، رودخانه کشک و ویشنگ

شهر کامو و منطقه گردشگری چشمه کبیر کامو

بیلاقات روستاهای جهق، تتماج، اسحاق آباد، رهق، سار، قه، وادقان و ازناوه که هر کدام تنوعی از چشم اندازهای طبیعی، باغات و چشمه سارها را در خود جای داده است

مشخصات منطقه حفاظت شده قمصر و برزک

منطقه حفاظت شده قمصر و برزک ما بین طول جغرافیایی ۵۱ درجه و ۴ دقیقه تا ۵۱ درجه و ۳۰ دقیقه شرقی و عرض جغرافیایی ۳۳ درجه و ۳۶ دقیقه تا ۳۳ درجه و ۵۶ دقیقه شمالی واقع شده است. این منطقه در داخل گستره جغرافیایی چهار شهر کاشان، برزک، قمصر و کامو، چوگان قرار گرفته است.

وضعیت استقرار شهرها و روستاهای اطراف منطقه حفاظت شده

همانطور که ذکر گردید این منطقه توسط شهرها و روستاهای تابعه شهرستان کاشان احاطه گردیده است به طوری که شهر کاشان در جهت شمال شرقی منطقه، شهر برزک در غرب، شهر قمصر در جهت شرق و شهر کامو، چوگان در جهت جنوب منطقه حفاظت شده قمصر و برزک واقع شده است. همچنین روستاهای حاشیه این منطقه عبارتند از مرق، سادیان، نابر، ویدوج، ازوار، ویدوجا، آزران، الزگ، قهرود، جوینان، قزآن، مسلم آباد، حسین آباد، خنب، دره و جزه.

وسعت و دامنه تغییرات ارتفاع

وسعت منطقه حدود ۶۰ هزار هکتار است.

اغلب این منطقه کوهستانی است و بخش محدودی راناطق دشتی فرا گرفته است.

۱۳/۴ درصد منطقه زیر ۱۴۰۰ متر

۵۴/۹۵ درصد منطقه بین ۱۴۰۰ تا ۲۵۰۰ متر

۲۸ درصد منطقه بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ متر

۳/۶۵ درصد منطقه بالای ۳۰۰۰ متر

بلندترین ارتفاع منطقه مربوط به قله گرگش با ارتفاع ۳۵۷۸ متر می باشد که در جنوب منطقه حفاظت شده قرار دارد. از دیگر ارتفاعات بالای ۳۰۰۰ متر می توان به قله گروس در جنوب غربی شهر برزک با ارتفاع ۳۱۰۷ متر، قله دنب اشتر در جنوب شهر برزک با ارتفاع ۳۵۰۷ متر، قله اژدره با ارتفاع ۳۰۸۰ متر، قله اسبی قمصر با ارتفاع ۳۲۰۰ متر و قله دربند علی با ارتفاع ۳۰۹۵ متر همگی در غرب شهر قمصر و قله زرد میدان در مرکز منطقه حفاظت شده قمصر و برزک با ارتفاع ۳۲۹۰ متر.

پاسگاههای محیط بانی

منطقه حفاظت شده قمصر و برزک دارای یک باب پاسگاه محیط بانی در منطقه چوگان می باشد. و راه اندازی یک باب پاسگاه در شهر برزک در دست اقدام می باشد.

گونه های شاخص گیاهی منطقه

منطقه حفاظت شده قمصر و برزک با توپوگرافی کوهستانی و اقلیمی سرد تنوع بالایی از فلور گیاهی ناحیه ایران و توران کوهستانی را در دل خود جای داده است. در این منطقه گونه ای از ناحیه رویشی خلیج عمانی وارد شده که در محل های صخره سنگی و رو به آفتاب شدید که ارتفاع از سطح دریا در آن زیاد نیست مشاهده شده است. این گونه جو سیخ (Ebenusstellata) است که با گل های زرد و قرمز رنگ خود جلب توجه می نماید. پوشش گیاهی غالب منطقه در ارتفاعات فلات قاره ایران زیاد بوده و از تغییرات محلی برخوردار است. تعداد عناصر درختی و درختچه ای به علت محدودیت درجه حرارت، میزان بارندگی و فصل بارندگی کوتاه به چند گونه محدود می گردد که از آن جمله می توان به دو گونه از بادام کوهی، قیج، انجیر کوهی، زرشک، نسترن وحشی اشاره نمود. سایر گیاهان مرتعی این منطقه شامل گونه های متنوعی نظیر: انواع گونه های گون، درمنه، گرامینه، پرنده گل ماهور، شکر تیغال، کما، جاشیر، کلاه میرحسن، چوبک، استپی ریش دار، گل خیار، بومادران، قدومه، بابونه، علف مار، گل گندم، توت روباھی، خاکشیر، کاکوتی، زرین گیاه، مریم گلی و ... می باشد.

گونه های شاخص جانوری

از نظر فون جانوری این منطقه دارای غنای گونه ای بالایی شامل ۱۴۶ گونه جانوری از چهار راسته پستانداران (۲۲ گونه)، پرندگان (۱۰۳ گونه)، خزندگان (۲۱ گونه)، دوزیستان (یک گونه) می باشد که گونه های شاخص آن شامل موارد ذیل می باشد. پستانداران شامل: کل و بز وحشی، گوسفند وحشی، آهو، گرگ، شغال، روباه معمولی، کفتار، کارکال، انواع موشهای دوپا خزندگان شامل: لاک پشت مهمیزدار غربی، آگامای قفقازی، گرز، مار، مار شاخدار ایرانی، شترمار شیرارزی پرندگان: انواع چکاوک، عقاب طلایی، عقاب صحرائی، انواع سسک، انواع چکچک و تنوع بالایی از خانواده شاهین سانان

فهرست منابع کتابخانه ای:

برای دریافت لیست کتب این اداره [اینجا](#) کلیک فرمایید.